gransknings nämnden för radio och tv

BESLUT

2015-10-26 Dnr: 15/01398

SAKEN

Morgon i P4 Väst, 2015-03-13, inslag om en debattartikel; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Radio AB ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

I inslaget kommenterade programledaren en artikel i Aftonbladet. Följande sades.

Aftonbladet avslöjar står det överst och så ser man en bild på en butter Margot Wallström och en allvarsam Stefan Löfven. Ordet som tände saudiernas ilska, källor pekar ut Löfven och Wallström, är de det handlar om. Jag klickar vidare här för att se vad kan man mer tjata om det här Saudiavtalet. Orutin, bristande kunskap om diplomatiska spelregler och ett felaktigt språkbruk väckte saudiernas ilska. Jaha, vad är nu detta, jo Aftonbladet har tydligen grävt fram ett par källor inom regeringskretsen och de menar då att det är Wallström och Löfven själva som rår för den diplomatiska krisen med arabvärlden. Ja, det tror Pelle det när man nu har brutit det här avtalet som det har pratats så mycket om. Den här, en av de här källorna som Aftonbladet har talat med säger så här; att man och då menar han då eller hon, förmodligen då Löfven och Wallström, man utmålar inte en annan stat som medeltida, det är så amatörmässigt att man skäms, säger den här källan och då blir jag väldigt upprörd, för vad ska man annat kalla denna stat för, om inte medeltida, med tanke på hur läget är där. Vi har pratat lite kort om det under morgonen. Man har alltså dödsstraff på öppen gata, tidigare i år så avrättades en kvinna med svärd på öppen gata, är inte det ett medeltida sätt att hantera det här. Kvinnor avrättas efter att man har anklagat dem för häxeri, det får mig att tänka på medeltiden i alla fall. Så varför ska man inte få kalla saker vid dess rätta namn, undrar jag genast. Och nu menar inte jag att man inte får tycka si eller så, för oavsett vad man tycker om det här brutna Saudiavtalet så känns det som att det är liksom ingen balans över huvud taget, denna kritiken som kommer då från de som tycker det här är fullständigt fel och urbota jättedumt. Det här kan man läsa mer om i

Aftonbladet som sagt. Jag tycker att den här källan är ute på väldigt, väldigt hal is, om jag så säger. Sen skulle jag vilja slå ett slag för Aftonbladet över huvud taget i dag, därför att de har ju sen är det någon eller är det ett par dagar tillbaka kanske, så har ju de valt att påbörja en serie som handlar om verkligen alltså, krigets förlorare i Syrien, det handlar förstås om de drabbade barnen.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till programledarens uttalanden om att Saudiarabien var en medeltida stat. Han anser att det inte ankommer en programledare på Sveriges Radio (SR) att framföra privata åsikter om en debattartikel som kritiserade regeringens diplomatiska språk.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SR anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och anför i huvudsak följande.

Morgon i P4 Väst är en direktsänd morgonshow som bygger på starka, personliga programledarkaraktärer som tar tag i tidens stora och små frågor. På ett spetsigt och personligt sätt kommenteras dagsaktuella ämnen, något publiken är väl förtrogen med. Den anmälda kommentaren var en del av programledarens sedvanliga genomgång och kommentarer av dagens tidningar. Artikeln som programledaren tog upp handlade om att källor inom regeringen pekade ut Stefan Löfven och Margot Wallström för bland annat bristande kunskap om diplomatiska spelregler, och att de därigenom orsakat krisen med Saudiarabien. Programledaren efterlyste då balans i kritiken, och frågade sig vad man annars skulle kunna kalla Saudiarabien än medeltida eftersom de bland annat avrättat kvinnor efter anklagelser om häxeri. Frågan var alltså av mer semantisk och humanistisk karaktär än ett ställningstagande i en politisk fråga.

Enligt granskningsnämndens praxis finns ett visst utrymme för värderande omdömen i program av mer lättsam och personlig karaktär. Då programverksamheten som helhet dessutom ska präglas bland annat av principen om den enskilda människans frihet och värdighet anser programbolaget att personliga kommentarer som i det anmälda inslaget bör kunna rymmas i ett program av den här karaktären utan att kravet på opartiskhet åsidosätts.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande

uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att SR ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (8 § i sändningstillståndet). Dessa skyldigheter innebär enligt granskningsnämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet. Med kommentarskyldigheten följer ett visst utrymme för värderande omdömen.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att inslaget innehöll värderande uttalanden som gav uttryck för programledarens personliga uppfattning. Inslaget strider därför mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Kristina Ståhl, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche och Clas Barkman efter föredragning av Johannes Wik.

Wik.		Ü	Ü	J	
På granskningsnämndens vägnar					
Kristina Ståhl					
	Johannes Wik				